

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 5 PRIORITETO „APLINKOSAUGA, GAMTOS IŠTEKLIŲ
DARNUS NAUDOJIMAS IR PRISITAIKYMAS PRIE KLIMATO KAITOS“
NR. 05.4.1-CPVA-K-303 PRIEMONĖS „AKTUALIZUOTI VIEŠĄJĮ IR PRIVATŲ
KULTŪROS PAVELDĄ“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS NR. 1**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ Nr. 05.4.1-CPVA-K-303 priemonės „Aktualizuoti viešąjį ir privatų kultūros paveldą“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397) (toliau – Veiksmų programa), 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ Nr. 05.4.1-CPVA-K-303 priemonės „Aktualizuoti viešąjį ir privatų kultūros paveldą“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojais, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas vadovaujantis:

2.1. 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 187, p. 1–78) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 651/2014);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1326 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos priedas);

2.4. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.5. 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2016 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. IV-380 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų

įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas).

2.6. Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. ĮV-711 „Dėl Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 metų programos patvirtinimo“ (toliau – Kultūros objektų aktualizavimo programa);

2.7. Rekomendacijomis dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintomis Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtas Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše vartojamos kitos sąvokos:

4.1. **Kultūros paveldo objektas** – vertingųjų savybių turintis pastatas, registruotas kaip nekilnojamoji kultūros vertybė kaip pavienis kultūros paveldo objektas arba kompleksinė kultūros paveldo objekto dalis.

4.2. Pastatas – tai statinys, kuris apibrėžtas Lietuvos statybos įstatyme.

4.3. **Paslauga kultūros paveldo objekte** – bet kuri veikla, kurią projekto vykdytojas vykdo ar vykdydys po projekto finansavimo pabaigos, skirta sutvarkyto kultūros paveldo objekto lankytojams ir kuri nepažeidžia kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių.

4.4. **Pritaikymas** – sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme.

4.5. **Tvarkyba** – sąvoka apibrėžta Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme.

4.6. **Viešoji paslauga** – tai paslauga, kuri apibrėžta Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme arba religinės apeigos, atliekamos viešai kultūros paveldo objekte, kurio bent vienas reikšmingumą lemiantis vertingųjų savybių pobūdis – sakralinis.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Ministerija) ir viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiama finansavimo forma – negrąžinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama projektų konkurso vienu etapu būdu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 23 733 079 eurų (dvidešimt trijų milijonų septynių šimtų trisdešimt trijų tūkstančių septyniasdešimt devynių eurų), iš kurių iki 23 733 079 eurų (dvidešimt trijų milijonų septynių šimtų trisdešimt trijų tūkstančių septyniasdešimt devynių eurų) Europos Sąjungos struktūrinių fondų (Europos regioninės plėtros fondo (toliau – ERPF)) lėšos. Iš jų 5 211 011 eurų (penki milijonai du šimtai vienuolika tūkstančių vienuolika eurų) – ERPF lėšų (toliau – veiklos lėšų rezervas) galės būti skirta projektams finansuoti tik Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus Veiksmų programos priedo pakeitimą, kuriuo veiklos lėšų rezervas bus skirtas Veiksmų programos 5 prioritetui „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ įgyvendinti.

9. Pagal Aprašą numatoma skelbti 2 kvietimus teikti paraiškas:

9.1. Pirmajam kvietimui (pareiškėjams, kuriems, įgyvendinant Aprašo 11 punkto nuostatą, po projekto įgyvendinimo teiks ne viešąją paslaugą) numatoma skirti iki 11 866 539 eurų (vienuolikos milijonų aštuonių šimtų šešiasdešimt šešių tūkstančių penkių šimtų trisdešimt devynių eurų).

9.2. Antrajam kvietimui (pareiškėjams, kuriems, įgyvendinant Aprašo 11 punkto nuostatą, po projekto įgyvendinimo teiks viešąją paslaugą) numatoma skirti iki 11 866 540 eurų (vienuolikos milijonų aštuonių šimtų šešiasdešimt šešių tūkstančių penkių šimtų keturiasdešimt eurų), iš kurių 5 211 011 eurų (penki milijonai du šimtai vienuolika tūkstančių vienuolika eurų) yra veiklos lėšų rezervas.

9.3. Pagal Aprašo 9.2 papunktyje nurodytą kvietimą atrinktų projektų ataskaitoje nurodytus projektus, kuriems finansuoti nepakanka kvietimo lėšų, Ministerija įrašo į rezervinių projektų sąrašą. Į rezervinių projektų sąrašą projektai įrašomi ta pačia eile, kokia buvo išdėstyti atrinktų projektų ataskaitoje. Priėmusi sprendimą dėl Aprašo 8 punkte nurodyto veiklos lėšų rezervo naudojimo, Ministerija priima sprendimą finansuoti projektus iš rezervinių projektų sąrašo, laikydama nustatytos projektų eilės. Nebus finansuojami tie projektai, kuriems neužteks Aprašo 8 punkte nurodytos veiklos lėšų rezervo sumos.

9.4. Jeigu pagal Aprašo 9.1 papunktyje nurodytą kvietimą pasirašius projektų sutartis lieka nepanaudotų finansavimo lėšų, šios lėšos yra perkeliama į Aprašo 9.2 papunktyje numatomas skirti finansavimo lėšas. Priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo Ministerija turi teisę Aprašo 8 punkte nurodytas sumas padidinti, skirdama Aprašo 9.2 papunktyje nurodytam kvietimui, neviršydama Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

10. Priemonės tikslas – kultūros paveldo objekto ar jo sudedamųjų dalių vertingųjų savybių išsaugojimas ir atskleidimas, siekiant pritaikyti kultūros paveldo objektą kultūrinėms, edukacinėms, ekonominėms, socialinėms ir kitoms reikmėms, užtikrinti kultūros paveldo objektų prieinamumą visuomenei ir lankytojams.

11. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos: viešojo ir privataus nekilnojamojo kultūros paveldo objekto tvarkybos darbai. Veiklų finansavimo būtina sąlyga – investicijų pritraukimas iš kitų šaltinių kultūros paveldo objektų pritaikymui kultūrinėms, edukacinėms, ekonominėms, socialinėms ir kitoms reikmėms, t. y. užtikrinant kultūros paveldo objekto patrauklumą ir prieinamumą visuomenei, siekiant sudominti ir įtraukti kuo didesnę visuomenės dalį ir kuo įvairesnes tikslines grupes, išlaikant esamus ir (arba) sukuriant papildomus (naujus) lankytojų srautus. Pareiškėjas kultūros objekto pritaikymą minėtoms reikmėms privalo užtikrinti numatomomis atlikti ar jau atliktomis investicijomis iš kitų šaltinių – nuosavų, skolintų ir kitų lėšų, arba pasinaudojant priemonės Nr. 05.4.1-FM-F-307 „Viešojo ir privataus kultūros paveldo pritaikymas visuomenės poreikiams“ (toliau – priemonė Nr. 05.4.1-FM-F-307) lėšomis. Pagal šią priemonę suteikiama paskola pareiškėjams, atitinkantiems paskolų pagal priemonę Nr. 05.4.1-FM-F-307 suteikimui nustatytus reikalavimus.

12. Viešųjų ir privačių juridinių asmenų objektai, į kuriuos investicijos planuojamos pagal Priemonę, negalės būti finansuojami pagal Ministerijos administruojamas priemones „Aktualizuoti kultūros paveldo objektus“, „Modernizuoti kultūros infrastruktūrą“, Aktualizuoti savivaldybių kultūros paveldo objektus“, „Modernizuoti savivaldybių kultūros infrastruktūrą“.

13. Pagal Apraše nurodytą remiamą veiklą Aprašo 9.1 ir 9.2 papunkčiuose nurodytus kvietimus teikti paraiškas numatoma paskelbti 2017 m. I ketvirtį. Informacija apie planuojamus skelbti kvietimus taip pat pateikiama kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plane, kuris skelbiamas Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

14. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, valdantys kultūros paveldo objektus.

15. Pagal Aprašą tinkamais pareiškėjais laikomi viešieji ir privatūs juridiniai asmenys. Viešieji ir privatūs juridiniai asmenys Apraše suprantami taip, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse.

16. Galimi partneriai yra viešieji ir privatūs juridiniai asmenys. Partnerystė projekte turi būti pagrįsta, teikti naudą ir prisidėti prie projekto tikslo įgyvendinimo.

17. Valstybės pagalba neteikiama:

17.1. sunkumus patiriantiems ūkio subjektams;

17.2. ūkio subjektams, kuriems išduotas vykdomasis raštas sumoms išieškoti pagal ankstesnį Europos Komisijos sprendimą, kuriame pagalba skelbiama neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka. Nauja valstybės pagalba negali būti teikiama iki nebus sugrąžinta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka gauta valstybės pagalba.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

18. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius projektų reikalavimus.

19. Projektas turi atitikti 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos komiteto 2015 m. rugsėjo 24 d. posėdžio protokolu Nr. 44P-8 (10) patvirtintą specialųjį projektų atrankos kriterijų (su pakeitimais ir papildymais, padarytais Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos komiteto 2016 m. birželio 16 d. posėdžio protokolu Nr. 44P-16.1(18)) – projektas turi atitikti Kultūros objektų aktualizavimo programos nuostatas. Laikoma, kad projektas atitinka specialųjį atrankos kriterijų, jei projekte numatomas tvarkyti kultūros paveldo objektas įgyvendina Kultūros objektų aktualizavimo programos IV skyriaus I skirsnio 23.1.2 papunktyje nustatytą bendrąjį ir IV skyriaus II skirsnyje 24 punkte nustatytus specialiuosius reikalavimus.

Svarbiausių Kultūros objektų aktualizavimo programos papunkčių vertinimo aspektai:

–Atitiktis Kultūros objektų aktualizavimo programos IV skyriaus II skirsnio 24.1 papunkčiui „Objektas yra svarbus regiono ir (ar) valstybės raidos procesams ir yra išskirtinės kultūrinės vertės“ turi būti vertinama, ar, vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, objektas yra įtrauktas į Kultūros vertybių registrą.

–Kultūros objektų aktualizavimo programos IV skyriaus II skirsnio 24.2 papunktyje nurodytos rinkodaros priemonės suprantamos, kaip bet kokia iš anksto suplanuota, vykdymo trukme ir biudžetu apibrėžta konkreti veikla, skirta pritraukti lankytojus dalyvavimui kultūros veikloje (pvz.: skelbimai elektroninėmis priemonėmis, skrajutės, naujienlaiškiai el. paštu, skelbimai žiniasklaidoje ir pan.).

–Kultūros objektų aktualizavimo programos IV skyriaus II skirsnio 24.5 papunktyje nurodyti „virtualaus atkūrimo ar kiti technologiniai ar kūrybiniai sprendimai“ suprantami kaip informacijos apie neišlikusias, sunaikintas ar visuomenei neprieinamas objekto dalis ar erdves pateikimas visuomenei pasinaudojant naujausiomis technologijomis (pvz. neišlikusios pastato dalies 3D vaizdo sukūrimas) ar kitais, netechnologiniais sprendimais (pvz. parengtas gido pasakojimas apie sunykusias paveldo vertybes).

20. Projektų atranka vykdoma vadovaujantis prioritetiniais projektų atrankos kriterijais, nurodytais Aprašo 2 priede. Už atitiktį šiems prioritetiniams projektų atrankos kriterijams projektams skiriami balai. Maksimalus galimas balų skaičius pagal kiekvieną kriterijų nurodytas Aprašo 2 priede. Pagal Aprašą privaloma surinkti minimali balų suma yra 40. Jeigu projektai surenka vienodą balų skaičių, tuomet projektai išdėstomi Projektų taisyklių 151 punkte nustatyta tvarka.

21. Jei projekto naudos ir kokybės vertinimo metu projektui suteikiama mažiau kaip 40 balų, paraiška atmetama.

22. Pagal šį Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai. Didelės apimties projektas suprantamas taip, kaip apibrėžta Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo taisyklių 2.26 papunktyje.

23. Vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 (OL 2013 L 347, p. 289), 3 straipsnio 1 dalies (e) punktu pagal šį Aprašą finansuojamos

tik nedidelės apimties investicijos. Nedidelių investicijų samprata pateikta Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams 2 priede „Nedidelės apimties investicijų“ (angl. „small scale infrastructure“) samprata“.

24. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklos turi būti baigtos ne vėliau nei 2021 m. gruodžio 31 d.

25. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklą vykdyti laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytą terminų.

26. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

27. Projektu turi būti siekiama šių produkto stebėsenos rodiklių, patvirtintų Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašu ir paskelbtu www.esinvesticijos.lt:

27.1. „Numatomo apsilankymų remiamuose kultūros ir gamtos paveldo objektuose bei turistų traukos vietose skaičiaus padidėjimas“, kodas P.B.209.

27.2. „Sutvarkyti, įrengti ir pritaikyti lankymui gamtos ir kultūros paveldo objektai ir teritorijos“, kodas P.S.335;

27.3. „Pritraukta investicijų kultūros paveldo objektų pritaikymui“, kodas P.N.305.

28. Aprašo 27.1, 27.2 ir 27.3 papunkčiuose nurodytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimui taikomas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas. Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas skelbiamas Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

29. Projekto parengtumui taikomi šie reikalavimai:

29.1. Kartu su paraiška pareiškėjas, (taikoma, kai pareiškėjas, kuris, įgyvendinant Aprašo 11 punkto nuostatą, po projekto įgyvendinimo teiks viešąją paslaugą) įgyvendinančiajai institucijai turi pateikti investicijų projektą su viena siūloma įgyvendinti projekto alternatyva, parengtą vadovaujantis Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika, patvirtinta VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Investicijų projektų metodika), kuri paskelbta interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

29.2. Pareiškėjas (taikoma, kai pareiškėjas kuris, įgyvendinant Aprašo 11 punkto nuostatą, po projekto įgyvendinimo teiks ne viešąją paslaugą) iki paraiškos pateikimo pagal Aprašo 3 priede pateiktą rekomenduojamą formą turi būti parengęs verslo planą, kuriame pateikta informacija pagrindžia projekto reikalingumą ir investicijų poreikį. Pateikus verslo planą kita, negu rekomenduojama forma, juose turi būti pateikta visa rekomenduojamoje formoje nurodyta informacija;

29.3. Iki paraiškos pateikimo įgyvendinančiajai institucijai:

29.3.1. daiktinės pareiškėjo (partnerio) teisės į statinį ir (ar) žemę, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomi tvarkybos darbai, turi būti įregistruotos įstatymų nustatyta tvarka ir galioti ne trumpiau kaip penkerius metus nuo projekto finansavimo pabaigos. Jei statinys ar žemės sklypas yra naudojamas pagal panaudos ar nuomos sutartį, pareiškėjas turi turėti panaudos davėjo ar nuomotojo raštišką sutikimą vykdyti projekto veiklas;

29.3.2. pareiškėjas (partneris) privalo turėti tvarkybos darbų projektą, parengtą ir patvirtintą vadovaujantis Paveldo tvarkybos reglamente 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“, patvirtintame Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2007 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. ĮV-329 „Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“ patvirtinimo (toliau – PTR 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“), nustatyta tvarka ir (arba) parengtą ir patvirtintą Dailės vertybių tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų programą, kai vadovaujantis Kilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo, konservavimo ir restauravimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2009 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. ĮV-331 „Dėl Kilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo, konservavimo ir restauravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

(toliau – Restauravimo darbų programa) atliekami vertybių, kurios yra nekilnojamojo kultūros paveldo objekto viena iš vertingųjų savybių (dailės kūrinių) darbai;

29.3.3. pareiškėjas (partneris) privalo turėti leidimą atlikti kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo statinio tvarkybos darbus, išduotą vadovaujantis Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.04.01:2014 „Leidimų atlikti tvarkybos darbus išdavimo taisyklės“, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. IV-155 „Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.04.01:2014 „Leidimų atlikti tvarkybos darbus išdavimo taisyklės,“ patvirtinimo“ (toliau – PTR 3.04.01:2014 „Leidimų atlikti tvarkybos darbus išdavimo taisyklės“), nustatyta tvarka;

29.3.4. Jeigu, įgyvendinant Aprašo 11 punkte nustatytą būtinąją sąlygą bus vykdomi tvarkomieji statybos darbai, pareiškėjas (partneris) privalo turėti statinio projektą, parengtą ir patvirtintą vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“ (toliau – STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“) nustatyta tvarka. Patvirtintame statybos projekte privalo būti parengta statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis. Jeigu teikiamas statybos projektas, kurio sudėtinė dalis yra tvarkybos darbų projektas, skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys tvarkomiesiems statybos darbams ir tvarkybos darbams turi būti aiškiai atskirtos;

29.3.5. Jeigu įgyvendinant Aprašo 11 punkte nustatytą būtinąją sąlygą bus vykdomi tvarkomieji statybos darbai, pareiškėjas (partneris) privalo turėti statybą leidžiantį dokumentą, išduotą vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ patvirtinimo“ (toliau – STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“), nustatyta tvarka;

29.3.6. Pareiškėjas, nusprendęs pasinaudoti galimybe gauti paskolą pagal priemonę Nr. 05.4.1-FM-F-307 Aprašo 11 punkte nustatytai Aprašo veiklą finansavimo būtinai sąlygai įgyvendinti, turi kreiptis į priemonę Nr. 05.4.1-FM-F-307 įgyvendinantį fondo valdytoją ir gauti jo raštišką sutikimą dėl paskolos suteikimo.

30. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

31. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui. Planuojant pirkimus, rekomenduojama numatyti galimybę taikyti aplinkos apsaugos kriterijus (minimalius aplinkos apsaugos kriterijus), nustatytus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 „Dėl Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašų, Aplinkos apsaugos kriterijų ir Aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos turi taikyti pirkdamos prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, elektros lemputėms, projektavimo paslaugoms, statybos darbams, statybinėms medžiagoms ir santechnikos įrangai, kietosioms grindų dangoms (gaminiams produktams, apdorotiems produktams: aglomeruotiems akmenims, betoninėms grindinio plytelėms, mozaikinėms, keramikinėms ir molinėms plytelėms), patalpų apšvietimui.

32. Pagal šį Aprašą gali būti teikiama valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje. Finansavimas, skiriamas kaip valstybės pagalba projektams yra investicinė pagalba, kuri teikiama pagal Reglamento (ES) Nr. 651/2014 53 straipsnį, atsižvelgiant į I skyriaus nuostatas bei 1 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus apribojimus. Aprašas nustato valstybės pagalbos kultūros infrastruktūrai teikimo sąlygas, kurios

atitinka Reglamento (ES) Nr. 651/2014 nuostatas ir yra suderinamos su vidaus rinka. Pagal Aprašą teikiama pagalba atitinka Reglamento (ES) Nr. 651/2014 6 straipsnio 5 dalies h punktą ir laikoma, jog šiai pagalbai netaikomas skatinamojo poveikio reikalavimas arba, manoma, kad ši pagalba turi skatinamąjį poveikį. Projektų valstybės pagalbos atitiktis Reglamento (ES) Nr. 651/2014 53 straipsnio nuostatomis vertinimą atlieka įgyvendinančioji institucija pagal Aprašo 4 priede nurodytus vertinimo kriterijus.

33. Valstybės pagalbos reikalavimai, nustatyti šiame Apraše, nėra taikomi kultūros infrastruktūros projektams, jeigu jiems skiriamas finansavimas neatitinka bent vieno Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje nustatyto valstybės pagalbos kriterijaus, t. y.:

33.1. finansavimą tiesiogiai ar netiesiogiai numatoma teikti ūkio subjektams (-ui) ūkinei veiklai vykdyti;

33.2. finansavimas iš valstybės išteklių ūkio subjektams (-ui) suteiktų/suteikia išskirtinę ekonominę naudą, kurios jie/jis negautų rinkos sąlygomis;

33.3. finansavimą numatoma teikti/teikiamas tam tikroms pasirinktoms prekėms gaminti ar paslaugoms teikti, arba tam tikriems pasirinktiems ūkio subjektams (-ui), t. y. ar finansavimo priemonė yra selektyvaus pobūdžio;

33.4. finansavimas gali iškraipyti konkurenciją ir veikti prekybą tarp Europos Sąjungos šalių.

IV SKYRIUS TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

34. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje, Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitiktis Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus, bei Reglamento (ES) Nr. 651/2014 53 straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus. Pagal šį Aprašą Projektų taisyklių 405.2 papunktyje nustatytas reikalavimas išankstinėms sąskaitoms pateikti rangovo, prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo gautą kredito įstaigos išankstinio mokėjimo grąžinimo garantiją, laidavimo ar laidavimo draudimo dokumentą netaikomas.

35. Didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 700 000,00 eurų (septyni šimtai tūkstančių eurų).

36. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis nuo visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų priklauso nuo kultūros paveldo objekto statuso:

36.1. paminklams – iki 80 proc.;

36.2. valstybės ir savivaldybių saugomiems objektams – iki 75 proc.;

36.3. kitiems kultūros paveldo objektams – iki 70 proc.

37. Pareiškėjas ir (ar) partneris (-iai) privalo prisidėti prie projekto ne mažiau nei:

37.1. 20 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų kai tvarkomo kultūros paveldo objekto statusas – paminklas;

37.2. 25 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų kai tvarkomo kultūros paveldo objekto statusas – valstybės ar savivaldybės saugomas objektas;

37.3. 30 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų kai tvarkomi kiti kultūros paveldo objektai.

38. Pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne, nei reikalaujama suma.

39. Pirmojo kvietimo atveju pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) įnašas į projekto tinkamas finansuoti išlaidas šaltinis negali būti viešosios lėšos (t. y. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, savivaldybių biudžeto lėšos ir kiti viešųjų lėšų šaltiniai), išskyrus paskolos lėšas, gautas pasinaudojus priemonės Nr. 05.4.1-FM-F-307 finansavimu. Pareiškėjų nuosavų lėšų dalis, išmokėta pasinaudojant priemonės Nr. 05.4.1-FM-F-307 finansavimu, turės būti deklaruojama pagal priemonės Nr. 05.4.1-FM-F-307 projektų finansavimo sąlygas ir negalės būti deklaruojama Europos Komisijai kaip Priemonės tinkamos finansuoti išlaidos.

40. Pareiškėjas ir (arba) partneris privalo užtikrinti investicijų pritraukimą iš kitų šaltinių į kultūros paveldo objekto (-ų) pritaikymą kultūrinėms, edukacinėms, ekonominėms, socialinėms ir kt. reikmėms, kaip nurodyta Aprašo 11 punkte.

41. Jeigu, įgyvendinant Aprašo 11 punkte nustatytą būtinąją sąlygą, bus vykdomi tvarkomieji statybos darbai ar kitos veiklos (pvz., įrangos įsigijimas), išlaidos už šiuos darbus ar kitas veiklas bus laikomos netinkamomis finansuoti, bet susijusiomis su projektu, kurias pareiškėjas arba partneris projekto įgyvendinimo metu privalės apmokėti savo lėšomis.

42. Jeigu projektui taikoma valstybės pagalba, vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 651/2014 53 straipsnio 6 dalimi valstybės pagalbos dydis negali viršyti tinkamų finansuoti išlaidų ir investicijos veiklos pelno skirtumo. Jeigu projekto investicijų išlaidoms, kurios tinkamos finansuoti pagal Reglamento (ES) Nr. 651/2014 53 straipsnį, skiriama valstybės pagalba neviršija 1 000 000 eurų (vieno milijono eurų), tokiam projektui didžiausia valstybės pagalbos suma nustatoma pagal Reglamento (ES) Nr. 651/2014 53 straipsnio 8 dalies nuostatas. Valstybės pagalbos dydžiui nustatyti (taikoma, jeigu valstybės pagalbos dydis nustatomas pagal Reglamento (ES) Nr. 651/2014 53 straipsnio 6 dalį) pareiškėjas, teikdamas paraišką, turi pateikti informaciją apie prognozuojamus finansinius srautus (pildomas Aprašo 5 priedas). Aprašo 5 priedas pildomas vadovaujantis „5 priedo „Informacija apie iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų planuojamą gauti veiklos pelną“ pildymo instrukcija“ (Aprašo 6 priedas).

43. Projekto išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

44. Projekto biudžetas sudaromas vadovaujantis Rekomendacijomis dėl išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios paskelbtos Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

45. Pagal šį Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	<p>Tinkamomis finansuoti laikomos viešojo ir privataus nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos darbų – taikomųjų tyrimų, tvarkybos darbų projektavimo, ekspertizės, projekto vykdymo priežiūros, atlikimo, remonto, avarinės grėsmės pašalinimo, restauravimo ir konservavimo išlaidos, išskyrus tokias konservavimo išlaidas, kurios skirtos kultūros paveldo statinio (jo dalių) užkonservavimui, kai nustojama juo naudotis arba uždraudžiami jame vykdomi darbai.</p> <p>Kultūros paveldo objektų taikomųjų tyrimų išlaidos negali viršyti dydžių, nustatytų Paveldo tvarkybos reglamente PTR 4.01.26:2007 „Nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos darbų skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijos“, patvirtintame Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2007 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. ĮV-527 „Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 4.01.26:2007 „Nekilnojamojo kultūros paveldo paveldotvarkos darbų skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijos“ patvirtinimo“ (Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 4.01.26:2007 „Nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos darbų skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijos“ patvirtinimo)“ 2 priede.</p>

		<p>Projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidoms taikoma kasmetinių atostogų išmokų fiksuotoji norma, nustatoma vadovaujantis 2016 m. sausio 19 d. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patvirtinta Kasmetinių atostogų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimo ataskaita.</p> <p>Netinkamomis finansuoti laikomos fiziškai neišlikusių kultūros paveldo objektų (pastatų) atkūrimo išlaidos arba kultūros paveldo objektų (pastatų), kai yra išlikę tik pastato fragmentai ar liekanos (vertinama pagal Kultūros vertybių registre pateiktą informaciją), atkūrimo išlaidos.</p>
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Netinkama finansuoti.
5.	Projekto vykdymas	Netinkama finansuoti.
6.	Informavimas apie projektą	<p>Tinkamomis finansuoti laikomos išlaidos atitinkančios Rekomendacijų dėl išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams 1 lentelės „Projekto biudžeto išlaidų kategorijų aprašas“ nuostatas.</p> <p>Pagal Aprašą gali būti finansuojamos išlaidos, skirtos tik privalomiems informavimo apie projektą veiksams.</p> <p>Projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidoms taikoma kasmetinių atostogų išmokų fiksuotoji norma, nustatoma vadovaujantis 2016 m. sausio 19 d. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patvirtinta Kasmetinių atostogų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimo ataskaita.</p>
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	<p>Tinkamomis finansuoti laikomos išlaidos atitinkančios Rekomendacijų dėl išlaidų atitikties 1 lentelės „Projekto biudžeto išlaidų kategorijų aprašas“ nuostatas.</p> <p>Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms išlaidoms nustatoma vadovaujantis Projektų taisyklių 10 priedu „Fiksuotosios normos taikymo netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti tvarkos aprašas“.</p>

Pastaba: Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis instrukcija Projekto biudžeto formos pildymas, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams.

46. Netinkamomis finansuoti laikomos investicinio projekto, verslo plano ir paraiškos parengimo išlaidos.

47. Pagal Aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

48. Išlaidos, apmokamos taikant Aprašo 45 punkte nurodytas fiksuotąsias normas, turi atitikti Projektų taisyklių 35 skirsnį.

49. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu ir projekto tęstinumo laikotarpiu, taikomi reikalavimai nustatyti Projektų taisyklių 36 skirsnyje (netaikoma projektams, jeigu projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma neviršija 50 000 eurų ir jeigu projektui teikiama valstybės pagalba).

50. Valstybės pagalba, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti ir kuriai pagal Reglamento (ES) Nr. 651/2014 53 straipsnį taikoma išimtis, gali būti sumuojama su:

50.1. bet kokia kita valstybės pagalba, jei tos priemonės yra susijusios su skirtingomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti;

50.2. bet kokia kita valstybės pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurios iš dalies arba visiškai sutampa, tik jeigu taip susumavus neviršijamas didžiausias

pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma, leistina pagal Reglamento (ES) Nr. 651/2014 53 straipsnį.

51. Valstybės pagalba, kuriai pagal Reglamento (ES) Nr. 651/2014 53 straipsnį taikoma išimtis, nesumuojama su jokia *de minimis* pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, jeigu susumavus būtų viršytas didžiausias pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma, leistina pagal Reglamento (ES) Nr. 651/2014 53 straipsnį.

52. Jeigu valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausantis nekilnojamojo kultūros paveldo objektas pareiškėjui perduotas nuomos sutartimi, Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijos į šį turtą yra tinkamos tik tuo atveju, kai nekilnojamojo kultūros paveldo objektas išnuomotas nepažeidžiant Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio nuostatų.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

53. Tas pats pareiškėjas gali teikti tik vieną paraišką dėl to paties kultūros paveldo objekto. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas“ prie paskelbto kvietimo teikti paraiškas „Susiję dokumentai“.

54. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 57 punkte nurodytais priedais iki kvietimo teikti paraiškas skelbime nustatyto termino paskutinės dienos teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – įgyvendinančiajai institucijai raštu Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka. Jei paraiška teikiama per DMS, pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

55. Jeigu, vadovaujantis Aprašo 54 punktu, paraiška teikiama raštu, ji gali būti teikiama vienu iš šių būdų:

55.1. įgyvendinančiajai institucijai teikiamas pasirašytas popierinis paraiškos ir jos priedų dokumentas (kartu pateikiant į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus). Paraiškos originalo ir elektroninės versijos turinys turi būti identiškas. Nustačius, kad paraiškos elektroninės versijos turinys neatitinka originalo, vadovaujama si paraiškos originale nurodyta informacija. Paraiška gali būti pateikta registruotu laišku, per pašto kurjerį arba įteikta asmeniškai kvietime nurodytu adresu;

55.2. įgyvendinančiajai institucijai kvietime nurodytu elektroninio pašto adresu siunčiamas elektroninis dokumentas, pasirašytas saugiu elektroniniu parašu. Kai paraiška teikiama pastaruoju būdu, kartu teikiami dokumentai ir (ar) skaitmeninės pridėdamų dokumentų kopijos elektroniniu parašu gali būti netvirtinami.

56. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos arba neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės.

57. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus (Aprašo 57.2, 57.12, 57.15 ir 57.20 papunkčiuose nurodytų paraiškos priedų formos skelbiamos ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant dokumento tipo „paraiškų priedų formos“):

57.1. partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais (Partnerio deklaracijos forma integruota į pildomą paraiškos formą);

57.2. Klausymą apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jei pareiškėjas prašo pridėtinės vertės mokesčio išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą;

57.3. investicijų projektą, parengtą vadovaujantis Investicijų projektų metodika, kaip nurodyta Aprašo 29.1 papunktyje (taikoma, kai pareiškėjas, kuris po projekto užbaigimo teiks viešąją paslaugą);

57.4. verslo planą, pagal Aprašo 29.2 papunktyje nurodytus reikalavimus (taikoma, kai pareiškėjas, kuris po projekto užbaigimo teiks ne viešąją paslaugą);

57.5. jei kultūros paveldo objektas, kuriame numatoma atlikti tvarkybos ir (ar) su projekto veiklų vykdymu susijusius statybos darbus, pareiškėjui (partneriui) nepriklauso nuosavybės teisė, pareiškėjas (partneris) turi pateikti daiktinę teisę įrodančius dokumentus. Daiktinė teisė į kultūros paveldo objektą, kuriame numatoma atlikti tvarkybos ir (ar) su projekto veiklų vykdymu susijusius statybos darbus, turi būti įregistruota įstatymų nustatyta tvarka ir galioti ne trumpiau kaip penkerius metus nuo projekto įgyvendinimo pabaigos;

57.6. jei kultūros paveldo objektas, kuriame numatoma atlikti tvarkybos ir (ar) su projekto veiklų vykdymu susijusius statybos darbus, turi bendraturtį (-čius), pareiškėjas (partneris) turi pateikti bendraturčio (-ių) sutikimo dėl paslaugų teikimo kultūros paveldo objekte bei bendraturčių įsipareigojimo prisidėti prie pastato sutvarkymo atitinkama dalimi pagal užimamą plotą (jei taikoma) kopijas;

57.7. Tvarkybos darbų projekto, parengto ir patvirtinto PTR 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“ nustatyta tvarka, arba statinio projekto, kurio sudėtinė dalis yra tvarkybos darbų projektas, parengto ir patvirtinto PTR 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“ bei STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ nustatyta tvarka, kopiją ir (arba) Dailės vertybių tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų programos, parengtos ir patvirtintos Restauravimo darbų programoje nustatyta tvarka, kopiją. Teikiama visos sudėties ir Aprašo 29.3.4 papunkčio reikalavimus atitinkanti statinio ar tvarkybos darbų projekto elektroninė versija (PDF formatu ar kitu formatu, kurį būtų galima peržiūrėti naudojantis Microsoft Office programine įranga), nurodomas paraiškos kodas, projekto pavadinimas, data ir numeris. Patvirtinto statinio techninio projekto popierinė versija neteikiama.

57.8. Leidimo atlikti kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo statinio tvarkybos darbus išduoto vadovaujantis Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.04.01:2014 „Leidimų atlikti tvarkybos darbus išdavimo taisyklės“ nustatyta tvarka, kopiją;

57.9. Jeigu, įgyvendinant Aprašo 11 punkte nustatytą būtinąją sąlygą bus vykdomi tvarkomieji statybos darbai, statinio projekto parengto ir patvirtinto vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ nustatyta tvarka, kopiją. Teikiama visos sudėties ir Aprašo 29.3.4 papunkčio reikalavimus atitinkanti statinio projekto elektroninė versija (PDF formatu ar kitu formatu, kurį būtų galima peržiūrėti naudojantis Microsoft Office programine įranga), nurodomas paraiškos kodas, projekto pavadinimas, data ir numeris. Patvirtinto statinio techninio projekto popierinė versija neteikiama.

57.10. Statybą leidžiančio dokumento, išduoto vadovaujantis STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ nustatyta tvarka ir atvejais, jeigu kultūros paveldo objekte numatoma atlikti tvarkomuosius statybos darbus, kopiją;

57.11. jei projekte numatomi statybos darbai, numatomų sutvarkyti patalpų brėžinius iš inventorinės bylos ir/ar orientacinius numatomos sutvarkyti aplinkos planus/brėžinius/schemas bei preliminarinius darbų kiekių žiniaraščius, kuriuose nurodytos orientacinės planuojamų atlikti darbų kainos, arba dokumentus, kuriuose nustatyti orientaciniai statybos darbų kiekiai ir jų kainos. Ši informacija teikiama tuo atveju, jeigu, įgyvendinant Aprašo 11 punkte nustatytą būtinąją sąlygą bus vykdomi tvarkomieji statybos darbai, kuriems neprivaloma rengti statinio projekto;

57.12. informaciją apie projektui taikomus aplinkosauginius reikalavimus (taikoma, kai planuojama vykdyti ūkinę veiklą, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje, gali turėti poveikį aplinkai arba yra susijusi su „Natura 2000“ teritorijomis);

57.13. finansavimo šaltinius (pareiškėjo įnašą ir netinkamų išlaidų padengimą) pagrindžiančius dokumentus, pavyzdžiui, pažymą, kurioje nurodytas banko (kitų kredito įstaigų, juridinių asmenų) sprendimas suteikti paskolą konkrečiam projektui, paskolos sutarties,

savivaldybės tarybos sprendimo kopijas, privataus investuotojo lėšas pagrindžiančius dokumentus ar kt.;

57.14. dokumentus, pagrindžiančius projekto biudžeto pagrįstumą (sudarytas sutartis, komercinius pasiūlymus, nuorodas į rinkoje esančias kainas);

57.15. informaciją apie pareiškėjui (partneriui) suteiktą valstybės pagalbą (išskyrus *de minimis* pagalbą), užpildytą pagal formą „Informacija apie iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamiems projektams suteiktą valstybės pagalbą (išskyrus *de minimis* pagalbą) (forma paskelbta interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“) (taikoma tais atvejais, jeigu teikiamas finansavimas yra valstybės pagalba).

57.16. iki paraiškos pateikimo paskutinių metų Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka patvirtintos pareiškėjo (partnerio) metinės finansinės atskaitomybės dokumentų kopijas ir paskutinio ketvirčio iki paraiškos pateikimo pareiškėjo (partnerio) tarpinės finansinės atskaitomybės dokumentus, pasirašytus įmonės/įstaigos direktoriaus ir patvirtinti įmonės/įstaigos antspaudu, jei įmonė/įstaiga privalo turėti antspaudą (šis reikalavimas netaikomas biudžetinėms įstaigoms);

57.17. įvykdytų pirkimų, viršijančių tarptautinio pirkimo vertę, apibrėžtą Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 11 straipsnyje, kurių prašoma finansuoti projekte suma viršija 175 000,00 eurų (šimtą septyniasdešimt penkis tūkstančius eurų), dokumentus;

57.18. pagrindinio projekto pirkimo, kurio prašoma finansuoti projekte suma sudaro didžiausią projekto biudžeto dalį, dokumentus, jeigu šis pirkimas teikiant projekto paraišką yra įvykdytas;

57.19. užpildytą Aprašo 5 priedą „Informacija apie iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų planuojamą gauti veiklos pelną“ ir jo elektroninę versiją (taikoma tais atvejais, jeigu teikiamas finansavimas yra valstybės pagalba);

57.20. Informaciją apie iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų gaunamas pajamas (netaikoma projektams, kuriems teikiama valstybės pagalba ir tais atvejais, kai projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma iki pajamų įvertinimo neviršija 1 000 000 eurų (vieno milijono eurų));

57.21. užpildytą Aprašo 7 priedą „Deklaracija dėl išnuomoto valstybei ar savivaldybei priklausančio turto, į kurį planuojamos Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijos“ (taikoma, jeigu iš pateiktų pagal Aprašo 57.5 papunktį dokumentų nėra aišku, ar pareiškėjui nuomos teisė į savivaldybei ar valstybei priklausantį turtą, į kurį planuojamos Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijos, buvo įgyta konkurso būdu arba nėra pateikta kita informacija, kuri leistų įsitikinti Aprašo 52 punkte nustatytu reikalavimu);

57.22. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaraciją, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, parengtą pagal paskutinių ataskaitinių finansinių metų duomenis (šis reikalavimas netaikomas biudžetinėms įstaigoms arba jei projektui teikiamas finansavimas nėra valstybės pagalba).

58. Visi Aprašo 57 punkte nurodyti priedai turi būti teikiami raštu (išskyrus tvarkybos darbų ir (ar) statinio (jeigu teikiamas) projektą, kuris teikiamas tik el. laikmenoje), kartu su paraiška (kartu pateikiant į elektroninę laikmeną įrašytus paraiškos priedus. Priedai turi būti pateikiami atskiruose failuose elektroniniais dokumentais). Jeigu įdiegtos funkcinės galimybės – visi Aprašo 57 punkte nurodyti priedai teikiami per DMS. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos. Paraiškos pateikimo data ir laikas nustatomi pagal paskutinio pateikto priedo pateikimo datą ir laiką.

59. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma kvietime teikti paraiškas.

60. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos kvietimo teikti paraiškas skelbime, paskelbtame pagal Aprašą Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

61. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus, taip pat projekto naudos ir kokybės vertinimą

Projektų taisyklių 14 ir 16 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 2 priede „Projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

62. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

63. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 90 dienų nuo kvietimo teikti paraiškas skelbime nurodytos paraiškų pateikimo paskutinės dienos.

64. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje, taip pat kai buvo gauta paraiškų, kurių suma didesnė, nei kvietimui teikti paraiškas skirta lėšų suma), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus raštu (jeigu įdiegtos funkcinės galimybės – per DMS).

65. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Projektų taisyklių 14–16 skirsniuose, juose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas raštu (jeigu įdiegtos funkcinės galimybės – per DMS) per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

66. Paraiška atmetama neprašant pateikti papildomus dokumentus, kai pareiškėjas, pateikęs paraišką Aprašo 54 ir 58 punktuose nustatyta tvarka, nepateikia paraiškos priedų, nurodytų Aprašo 57.7–57.11 ir 57.13 punktuose.

67. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskusti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

68. Paraiškų baigiamąjį vertinimo aptarimą organizuoja ir Paraiškų baigiamojo vertinimo aptarimo grupės sudėtį tvirtina Ministerija Projektų taisyklių 146 punkte nustatyta tvarka. Paraiškų vertinimo aptarimo grupės veiklos principai nustatomi įsakyme, kuriuo tvirtinama grupės sudėtis, arba šios grupės darbo reglamente.

69. Įgyvendinčiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

70. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos raštu (jeigu įdiegtos funkcinės galimybės – per DMS) pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

71. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės sutartys tarp pareiškėjų ir įgyvendinančiosios institucijos.

72. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija, Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą, parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius sutarties, pasiūlymas pasirašyti sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinčiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti sutarties pasirašymo terminą.

73. Vadovaujantis Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“, Ministerija per 5 darbo dienas nuo priimto sprendimo suteikti valstybės pagalbą, Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registru pateikia informaciją apie suteiktą valstybės pagalbą.

74. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

74.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba

74.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumento formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

75. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

76. Projekto vykdytojas turi užtikrinti, kad investicijos kultūros paveldo objekto pritaikymui iš kitų finansavimo šaltinių būtų pritrauktos ir paslauga kultūros paveldo objekte būtų pradėta teikti taip, kaip numatyta projekte, ir (arba) užtikrintas paslaugos teikimo tęstinumas (jei paslauga buvo pradėta teikti iki projekto veiklų įgyvendinimo pradžios) ne vėliau kaip iki projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos. Projekto vykdytojas taip pat turi užtikrinti, kad paslauga kultūros paveldo objekte būtų teikiama ne trumpiau nei 5 metus po projekto finansavimo pabaigos, kaip tai numatyta Projektų taisyklių 27 skirsnyje.

77. Jeigu, įgyvendinant Aprašo 11 punkte nustatytą būtinąją sąlygą, bus vykdomi tvarkomieji statybos darbai, ne vėliau kaip iki projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos turi būti gautas statybos užbaigimo dokumentas, kai jį privaloma gauti pagal Lietuvos Respublikos Statybos įstatymą arba pasirašytas priėmimo–perdavimo aktas.

78. Įgyvendinanti institucija, įvertinusi konkretaus kultūros paveldo objekto eksploatavimo rizikas, projekto sutartyje gali nustatyti sąlygą, jog projekto vykdytojas, su galutiniu mokėjimo prašymu pateiktų kultūros paveldo objekto draudimą 5 metams po projekto užbaigimo.

79. Per valstybės pagalbos taisyklėse nustatytą laikotarpį turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas Projektų taisyklių 27 skirsnyje nustatyta tvarka.

80. Projekto vykdytojas turi užtikrinti, kad nekilnojamojo turto, kuris bus naudojamas įgyvendinant projektą, naudojimo paskirtis turi atitikti pagal projektą įgyvendinamą veiklą.

81. Projekto vykdytojas projektui (vykdyti) administruoti turi suformuoti projekto komandą, kurios nariai turėtų patirties investicijų projektų valdymo, viešųjų pirkimų vykdymo ir kitose, tinkamam projekto įgyvendinimui, reikalingose srityse.

82. Atsakomybė už projekto įgyvendinimą pagal projekto sutartį tenka projekto vykdytojui.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

83. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

84. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.
